

Bölgələrin inkişafı iqtisadi siyasətin prioritet istiqamətlərindən biridir

Dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin Qəbələ və İsmayilli rayonlarına səfəri bunu bir daha təsdiqləyir

2016-cı ilin birinci yarısında Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafı olduqca mürəkkəb xarici iqtisadi mühit, o cümlədən dünya enerji bazarında qeyri-sabitlik ölkənin əsas ticarət tərəfdaşlarının milli valyutalarının devalvasiyası, bunun nəticəsi kimi ölkənin gəlirlərinin azalması, manata təzyiqlərin artması ilə müşayiət olunub. Analitiklərin də qeyd etdiyi kimi, dövlət başçısının neftin qiymətinin yüksək olduğu dövrlərdə də iqtisadi sahədə apardığı siyasətin başlıca istiqaməti neft amilindən asılılığın azaldılmasından və qeyri-neft sektorunun inkişafından ibarət olub. Bunun müsbət nəticəsidir ki, Azərbaycan analoji problemlərlə üzləşən ölkələr arasında böhran vəziyyətindən ən az itkilərlə çıxan ölkədir. Dövlət başçısı İsmayilli rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və yeni istehsal müəssisəsinin kollektivi ilə görüşündə bildiri ki, indi dünyada maliyyə-iqtisadi böhran davam etməsinə baxmayaraq, bu ilin yeddi ayında Azərbaycanda sənaye istehsalı təxminən bir faiz artıb. Bu, o qədər də böyük göstərici deyil, ancaq indiki şəraiti nəzərə alsaq, hesab edirəm ki, bu yaxşı göstəricidir.

Azərbaycanın davamlı inkişafının və iqtisadi dayanıqlılığının təmin olunmasında, sözsüz ki, ölkədə yaradılmış siyasi sabitliklə yanaşı, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi siyasətinin və bu siyasətin prioritet istiqamətlərindən olan regionların sosial-iqtisadi inkişafı proqramlarının müstəsna əhəmiyyəti vardır. Belə ki, 2004-cü ildən icra olunan bu proqramlar bölgələrdə iqtisadi potensialın artmasına, infrastruktur təminatının, kommunal xidmətlərin keyfiyyətinin, biznes və investisiya mühitinin yaxşılaşmasına və əhalinin rifahının yüksəlməsinə şərait yaradıb. Bu inkişaf, Qəbələ və İsmayilli rayonlarının təmsalında da görə bilərik. Azərbaycanın hər bir bölgəsində olduğu kimi, bu rayonlarda da infrastruktur layihələrinin icrası, o cümlədən yol-nəqliyyat, elektrik, qaz və su təchizatı infrastrukturunun yenilənməsi işləri uğurla davam etdirilir. Qeyri-neft sektorunun inkişafında mühüm rol oynayan qeyri-neft sənayesində müasir müəssisələr yaradılır. İsmayilli rayonuna səfəri çərçivəsində velosiped istehsalı zavodunun açılışında iştirak edən dövlət başçısı cənab İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycanın uğurlu inkişafı bax belə müəssisələrdən asılıdır: "Belə müəssisələrin gələcəkdə ölkəmizin müxtəlif yerlərində yaradılması imkan verəcək ki, Azərbaycanda həm sənaye istehsalı artsın, həm də neftdən, qazdan asılılıq daha da azalsın. Bu istiqamətdə işlər görülür və ciddi islahatlar aparılır. İslahatlar da öz bəhrəsini verir. Deyə bilərəm ki, Azərbaycan dünyada hökm sürən böhranı nəzərə alaraq, bu vəziyyətdən ən az itkilərlə çıxır. Ölkəmizdə indi maliyyə sahəsində sabitləşmə təmin edilə bilər. Bu il on minlərlə yeni iş yeri yaradılıb. Bu proses davam edir. Kənd təsərrüfatı istiqamətində çox böyük müsbət nailiyyətlər var. Beləliklə, Azərbaycanın gələcək inkişafı dayanıqlı olacaq. Bizim imkanımız var ki, gələ-

cək inkişafımızı iki istiqamət – kənd təsərrüfatı və sənaye istehsalı üzərində quraq".

Məlumat üçün bildirik ki, 2016-cı ilin yanvar-iyun aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 14,75 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0,6 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Sənaye məhsulunun 64,6 faizi mədənçixarma sektorunda, 28,9 faizi emal sektorunda, 5,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur. Emal sektorunda qida məhsullarının istehsalı 4,5 faiz, tütүн məmulatlarının istehsalı 17,2 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 3 dəfə, ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı 14,6 faiz, kağız və karton istehsalı 0,2 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 5,5 faiz, hazır metal məmulatların istehsalı 9,4 faiz, kompüter və elektron məhsulların 23,6 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 2,1 dəfə, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 43,8 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 2 dəfə artmışdır.

Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 2,4 faiz artmışdır.

Kənd təsərrüfatı 3 faizdən bir qədər çox artıb. 2015-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yazlıq bitkilərin əkin sahəsi 2,7 faiz artmışdır. Kənd əməkçiləri yazlıq bitkilərin əkinini başa vuraraq yetişdirdikləri məhsulu yığmağa başlamışlar. İyul ayının 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla 2089,8 min ton payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilər toplanmışdır. Yığım başlandıqdan tarlalardan 312,3 min ton (23,6 min ton çox) kartof, 395,7 min ton (12,8 min ton çox) tərəvəz, 43,1 min ton (5,7 min ton çox) bostan məhsulları, 110 ton (33,5 ton çox) tütүн, 95,4 min ton (2,2 min ton çox) meyvə və giləmeyvə, 507,8 ton (234,4 ton çox) yaşıl çay yarpağı yığılmışdır.

2015-ci il iyulun 1-nə nisbətən 2016-cı il iyulun 1-i vəziyyətinə iribuynuzlu mal-qaranın sayı 16,7 min baş (0,6 faiz), o cümlədən inək və camışların sayı 2,3 min baş (0,2 faiz), qoyun və keçilərin sayı 15,8 min baş (0,2 faiz) artmışdır. Bu ilin birinci yarısında diri çəkiddə ət istehsalı 2,6 faiz artaraq 231,1 min ton, süd istehsalı 4,9 faiz artaraq 1010,7 min ton, yumurta istehsalı 5,4 faiz artaraq 821,9 milyon ədəd, yun istehsalı isə 3,4 faiz artaraq 15,9 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 70,7 ton barama istehsal olunmuşdur.

2015-ci ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 3,1 faiz, o cümlədən bitkililik məhsulları istehsalı 2,4 faiz, heyvandarlıq məhsulları istehsalı isə 3,8 faiz artmışdır.

Əlbəttə, digər sahələrin də böyük əhəmiyyət daşıdığını qeyd edən cənab İlham Əliyev bildirib ki, gələcəkdə bizə çox valyuta gətirə biləcək sahə nəqliyyatdır. Belə ki, 2016-cı ilin yanvar-may aylarında Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizinin

Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 19810 min ton, yük dövriyyəsi isə 3831,2 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 12650 min tonu və ya 63,8 faizi avtomobil nəqliyyatı, 5345,9 min tonu və ya 27 faizi dəmiryol nəqliyyatı, 9814,1 min tonu və ya 9,2 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 14,6 faizini və ya 2890 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir. Xatırladaq ki, strateji əhəmiyyət daşıyan transmilli layihə "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizi Azərbaycan-İran-Rusiya üçrətlili formatında əməkdaşlığın əsas və önəmli istiqamətlərindən biridir. Tərəflər bu beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi üzrə sərnişin və yüklərin daşınmasının həyata keçirilməsində mövcud imkanların genişləndirilməsi məqsədilə nəqliyyat kommunikasiya infrastrukturlarının inkişafı üçün səmərəli tədbirlər görəcəklərini, dəhlizin inkişafı və səmərəliliyinin artırılması çərçivəsində dəmir yollarının birləşdirilməsi üzrə yeni layihələrin qarşılıqlı fayda əsasında həyata keçirilməsinə bundan sonra da töhfə verəcəklərini bəyan ediblər.

Qəbələ və İsmayilli rayonlarına səfəri çərçivəsində dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin "ASAN xidmət" mərkəzi, yol, turizm və idman infrastrukturunu, yeni istehsal müəssisəsi, İsmayılıda ikinci su elektrik stansiyasının açılışlarında iştirakı zamanı səsləndirdiyi fikirlər bu bölgənin sürətli inkişaf və tərəqqi dövrünü yaşadığını göstərir.

Sosial obyektlər və yeni müəssisələrin istifadəyə verilməsi, əlbəttə ki, iş yerlərinin yaradılmasına gətirib çıxaracaq. Bu gün quşçuluq fabrikinin, böyük heyvandarlıq kompleksinin, bir neçə otel və istirahət mərkəzinin təqdimatı oldu. İsmayillinin çox gözəl təbiəti, iqlimi var. Ona görə, kənd təsərrüfatı, bitkililik, heyvandarlıq daha da sürətlə inkişaf etməlidir, — deyən dövlət başçısı bildirib ki, bütün işlər planlı şəkildə həyata keçirilir; yol, elektrik stansiyaları, sosial infrastruktur, məktəblər, işməli su, qaz xətləri çəkilişi, kreditlərin verilməsi, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı və kənd təsərrüfatı: "Heç bir böhran, dünyada baş verən heç bir hadisə bizə təsir edə bilməz. Azərbaycan sabitlik diyarıdır, inkişaf məkanıdır. Məhz buna görə bu gün milyonlarla xarici turist Azərbaycana gəlir. Təkcə tarixi abidələri seyr etmək üçün gəlmir, o cümlədən ona görə gəlir ki, burada xidmət, təhlükəsizlik yüksək səviyyədədir, insanlarımız qonaqpərvərdir və əlbəttə ki, gözəl şərait var".

Bu gün bölgələrdə ənənəvi istehsal sahələrinin, o cümlədən pambıqçılığın, tütүнçülüğün, eləcə də xalçaçılığın və digər sənətkarlıq növlərinin inkişaf etdirilməsi üçün müvafiq tədbirlər görülür.

İnvestisiyaların təşviqi və qeyri-neft məhsullarının ixracının stimullaşdırılması ilə bağlı qəbul edilən qərarlar, sözsüz ki, sahibkarlığın daha da inkişafına və xarici investisiyaların cəlb edilməsinə, qeyri-neft ixracının artırılmasına səbəb olacaq və bununla da həm regionların, həm də ümumilikdə qeyri-neft sektorunun inkişafına güclü təkan verəcək.

ƏƏƏƏ BƏƏƏƏƏ,
"DANI OAEËËA".